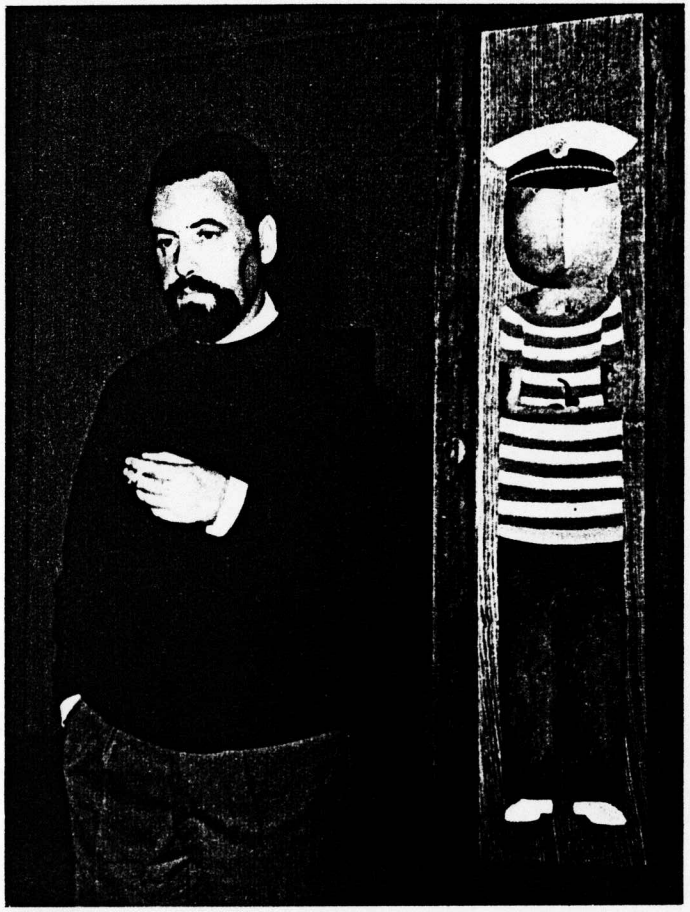

VASKO LIPOVAC PORED JEDNOG SVOG EKSPONATA

tihi svijet jednog kotoranina

Galerija Kulturnog centra u Beogradu imala je ovih dana gosta Vaska Lipovca, slikara iz Kotora. Rođen je 1931. godine, Akademiju za primjenjenu umjetnost završio je 1955. godine u Zagrebu, a postdiplomski studij 1959 — u majstorskoj radionici Krste Hegedušića.

Susret s njegovim slikama otkrio je svijet veoma prepoznatljiv i simboličan za podneblje kakvo je kotorsko. Lipovčevo slikarstvo, naime, dolazi sa tog tla i nosi njegov pečat, čime ni u kom slučaju nije lokalizovano i smješteno u strogo određen ambijent, da se iz njegovih okvira ne bi nikuda dalje maklo. Naprotiv! Sa tog određenog tla ono zrači opšteljudskim značenjem i tu opšteljudsku poruku upravo postiže na taj način.

— Ja tako zapravo shvatam svoju ulogu slikara — kaže Lipovac, inače tih i blag čovjek koji nerado daje bilo kakve izjave. — Služeći se onim što je karakteristično za moje mjesto gdje sam rođen, ja nemam namjeru da slikarski izrazim samo njegove simbole već da na taj način, ne udaljujući se od svog tla, izgradim svijet koji će imati za što da se veže, a iznad svega toga, da ostane samo moj.

— Vaše slikarstvo, koliko mogu da primijetim, nema namjeru da bude figurativno, a ipak, gotovo na svakoj slici nailazim na jedan skoro skulpturalan lik...

— Da. Moja je figura na svakoj slici skoro ista. Čine je glava u obliku kruga i ostali dio tijela pravougaonik, na vrhovima zaobljen. Takva kakva jeste, ona više liči na kamen, na skulpturu. Takva kakva jeste, ona nije riješena, i sav taj problem figure u mom slikarstvu otvoren je. A tome se radujem, to me uvjerava da nisam došao do zida, da mogu neprestano da idem naprijed. Ovakvo stanje za umjetnika mnogo znači — sav taj nerješivi prostor — vakuum — treba nečim ispuniti. To znači: ima se još mnogo raditi.

— Spomenuli ste prostor. On je na Vašim slikama pomalo osiromašen. Da li namjerno?

— Nastojim da govorim što jednostavnije, sa što manje simbola i što uprošćenijom kompozicijom. Možda je to zbog toga tako — govori Lipovac isto kao što njegove slike govore — tiho, jednostavno, prisno, I, onda, najednom, u našem razgovoru nastaje tišina, stanka koja dopušta da se okom ponovo preleti po slikama. Tim letimičnim pogledom ponovo se susrećem sa stilizovanim, po formi skulpturalnim figurama koje miruju kao kamen, a žive život čovjeka. Svugdje simbolika, mir kao u hramu, a mir i među nama dvojicom. Slijećem okom sa slike na sliku, kao sa cvijeta na cvijet. Ima ih u koje je umjetnik uklopio plastičan, gotov predmet iz prirode. Na jednoj je izdužena figura, i ništa više, a na njenoj sredini prikačena ruža. Na drugoj o vratu figure visi ogrlica, „prava" ogrlica. I sve to ne remeti sliku, već, naprotiv,— upotpunjuje je, oživljava. I dalje lutam okom i tražim karakteristične detalje: stilizovani portali, katedrale slične brodu, pročelja bokeljskih palača, stari jedrenjaci, mornar u svojoj plavo-bijeloj prugastoj majici, kostur ribe, atmosfera Mediterana... Slikarev svijet kao okamenjen, miran, spokojan.

— Vidite, — kaže on sa naglaskom Mediteranca — to je svijet koji ja još nisam iskazao. Ali, čujte, ja se zbog toga radujem. Kako vidite i sami, ne eksperimentišem, jer nemam potrebe za tim. Ulazim polako u suštinu tog svijeta, a sve o njemu ne mogu reći odjednom. On se izgrađuje postepeno i uvijek se u njemu može nešto da mijenja, dopunjuje, dodaje.

M. Marjanović

8961/50.05